

et Lanczkorunensi capitaneo, Ioanne de Thanczin Voiniczensi, curiae nostrae marsalco, Lublinensi et Leloviensi capitaneo, Severino Boner de Balicze Bieczensi zuppario, burgrabio et magno procuratore nostro, Cracoviensi, Bieczensi, Osswieczimensi et Zathoriensi capitaneo, Nicolao Jarand de Brudzewo Lancziciensi, Bernardo Maczieiowski Lublinensi, Spithcone de Tharnow Radomiensi, regni nostri thesaurario, Siradiensi, Krzepicensi et Krzeschoviensi capitaneo, castellanis, Paulo de Volia regni nostri cancellario, burgrabio Cracoviensi et capitaneo Gosthinensi, Samuele Maczieiowski regni nostri vicecancellario et decano Cracoviensi, Georgio Miskowski archidiacono, Ioanne Vylamowski cantore, Paulo Crassowski Omnium Sanctorum Cracoviae et Varschoviensi praeposito, Cracoviensi, canonicis et secretariis nostris et ceteris dignitariis, officialibus aulicisque nostris, testibus ad praemissa sincere nobis et fidelibus dilectis. Datum per manus praefati magnifici Pauli de Volia regni nostri cancellarii, burgrabii Cracoviensis et capitanei Gosthinensis, sincere et fidelis dilecti. Relatio magnifici Pauli de Volia Regni Poloniae cancellarii^a, burgrabii Cracoviensis et capitanei Gosthinensis. Paulus de Volia R.P. cancellarius subscripsit.

VII. ^aDECLARATIO, QUI NOBILES DEBENT SUSCIPI AD ECCLESIAS CATHEDRALES^a

Sigismundus etc. Manifestum facimus praesentibus litteris nostris universis, ad quorum notitiam pervenerint, quia reverendissimus dominus archiepiscopus Gneznensis et primas ceterique domini episcopi regni nostri in his comitiis nobiscum agentes ad nos detulerunt, nonnullos plebeo ordine genitos, nobilitatis insignia recens a nobis nactos ad maiores ecclesias regni nostri adspirare, ad quas nonnisi ex utroque parente nobili progeniti, nobiles secundum constitutiones regni et ordinationem bullae apostolicae admittuntur¹ resque ad universos ordines regni nostri relata esset instantibus cunctis ordinibus. Nos innitendo veteri consuetudini et constitutionibus regni nostri, necnon ordinationi bullae apostolicae declaravimus et diffinimus praesenti diplomate eos duntaxat censi esse nobiles et in ecclesiis maioribus loca habere posse, quos regni nostri constitutiones ac bulla apostolica exprimit et qui veteri usu sunt recepti, quippe qui ex utroque parente nobili geniti et more nobilium regni nostri educati, non autem qui recens insignia nobilitatis essent adepti, quibus ad ecclesias maiores ante nunquam patuit aditus. Ad praesens quoque et perpetuis temporibus patere non debet praetextu quorumcunque insigniorum nobilitatis per eos quocunque verborum tenore nactorum quoque ad hoc illis nullatenus sufragantur. Et ita semper observatum fuisse observarique debere futuris temporibus declaramus. Harum testimonio litterarum, quibus in fidem sigillum nostrum est impressum. Actum et datum Cracoviae, in comitiis regni, die Veneris ultima Februarii, anno MDXXXIX [28 II 1539], regni nostri XXXIII. Relatio venerabilis Samuelis Maczieiowski, decani Cracoviensis, Regni Poloniae vicecancellarii^b.

VIII. ^aLITTERAE PRIMARUM ET SECUNDARUM RESTIUM^a

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae^b etc. Generose, nobilis, fidelis dilecte! Etsi in proximis superioribus comitiis decreta fuerat certa pecunia ad conscribendos milites, per quos impetus

^{a-a} *WMRPS, cz. IV, vol. 3, nr 19610, s. 117, tytuł brzmi:* Maiestas regia ad preces archiepiscopi Gnesnensis ceterorumque episcoporum regni declarat tantum nobiles ex utroque parente nobiles progeniti ad ecclesias maiores cathedrales in futurum recipi debere. ^b *Równolegle z formułą relacyjną, po lewej stronie tą samą ręką:* Samuel Maczieiowski d[ecanus] Cra[coviensis] regni Poloniae vicecancellarius.

^{a-a} *Brak tytułu w druku B. Kórni. Natomiast w MRP, cz. IV, vol. 3, nr 19680, s. 121, tytuł brzmi:* Litterae primae restium, quae et secundarum vim habere debent, occasione ingentis hostium apparatus et inde magni periculi missae. ^b *W Dr. następuje jeszcze:* magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae etc. dominus et haeres.

¹ Por. wyżej nr XLI, konstytucje sejmu walnego krakowskiego 1531/1532 r., tekst i przypisy 23–25.